

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 22. juni 2005

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om ansøgning fra Polen til EU-Kommissionen om godkendelse af, at Polen forbyder handel med 17 genetisk modificerede sorter af majs.

Med venlig hilsen

Hanne Lauger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet, 5. og 8. kontor

Sags.nr.: PD 1031/EU14/2717

Den 16. juni 2005

SVP/LARH/EMFJ

FVM 280

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ansøgning fra Polen til EU-Kommissionen om godkendelse af, at Polen forbyder handel med 17 genetisk modificerede sorter af majs.

KOM-dokument foreligger ikke.

Polen har sendt en ansøgning dateret 31. marts 2005 til EU-Kommissionen om godkendelse af, at Polen forbyder handel med 17 genetisk modificerede sorter af majs som blev optaget på EU's Fælles Sortsliste i september 2004. Polens ønske om at forbyde handel er begrænset til 2 år.

Ansøgningen forventes behandlet næste gang ved møde i Den Stående Komité for Frø den 7. - 8. juli 2005.

Ansøgningen skal behandles i en forskriftsprocedure i Den Stående Komité for Frø. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen godkendelse. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal godkende ansøgningen uændret eller udtale sig mod det med kvalificeret flertal. Hvis der er kvalificeret flertal imod ansøgningen, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede godkendelsen.

Ansøgningen forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Det fremgår af Polens ansøgning, at kun majssorter med vissemodenhedsklasser er egnede til dyrkning under de klimatiske forhold i Polen. Ansøgningen vedrører 17 GM-majssorter.

Polen henviser i sin ansøgning til art. 16, stk. 2 Rådets direktiv 2002/53/EF om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter, hvor det af litra b) fremgår, at en medlemsstat efter

ansøgning kan bemyndiges til at forbyde anvendelse af en sort på hele eller en del af sit område bl.a. hvis det er almindeligt kendt, at sorten pga. sine egenskaber eller sin modenhedsklasse ikke er egnet til dyrkning i nogen egne af medlemsstatens område.

Polen henviser herudover i sin ansøgning til, at der endnu ikke er indført regler for sameksistens i Polen. Der er dog blevet udarbejdet forslag til regler, som forventes vedtaget i anden halvdel af 2005.

Majsen er resistent over for angreb af visse sommerfuglelarver, herunder Den Europæiske Majsborer. Disse sommerfuglelarver optræder ikke som skadedyr i danske majsafgrøder, og majsen er derfor ikke umiddelbart relevant til dyrkning i Danmark. Det er oplyst, at Den Europæiske Majsborer er et skadedyrsproblem i visse dele af Polen. Herudover er majssorterne tilpasset dyrkningsforholdene i det sydlige Europa.

Der er tale om godkendte GM-sorter, hvor det er vurderet, at der ikke er negative virkninger for miljø og sundhed. Der er ikke fremkommet nye oplysninger om disse forhold.

Regeringen har forståelse for, at Polen søger om undtagelse med baggrund i at majssorternes modenhedsklasser ikke svarer til de klimatiske forhold i Polen. Majssorterne er tilpasset dyrkningsforholdene i det sydlige Europa, og majsen er resistent over for angreb af visse sommerfuglelarver, som kan optræde som skadedyr i polske majsafgrøder, og majsen kan derfor være relevant til dyrkning i Polen. Der bør derfor være den nødvendige faglige dokumentation – eksempelvis ved dyrkningsundersøgelser for den eller de sorter, hvor der er tvivl om deres egnethed.

Regeringen agter på den baggrund, at stemme for godkendelse af ansøgningen, da man fra dansk side støtter, at Polen kan udstede forbud mod dyrkning af de GM-majssorter, hvor deres modenhedsklasser klart viser, at de vil være uegnede til dyrkning i Polen.

Regeringen agter, at give udtryk for, at de polske myndigheder tilvejebringer den nødvendige faglige dokumentation, eksempelvis ved at der gennemføres officielle undersøgelser for at afgøre, om de resterende sorter er egnede til dyrkning i Polen.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet, 5. og 8. kontor

Sags.nr.: PD 1031/EU14/2717

Den 16. juni 2005

SVP/LARH/EMFJ

FVM

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ansøgning fra Polen til EU-Kommissionen om godkendelse af, at Polen forbyder handel med 17 genetisk modificerede sorter af majs.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Polen har sendt en ansøgning dateret 31. marts 2005 til EU-Kommissionen om godkendelse af, at Polen forbyder handel med 17 genetisk modificerede sorter af majs som blev optaget på EU's Fælles Sortsliste i september 2004.

Baggrund

Polen har sendt en ansøgning dateret 31. marts 2005 til EU-Kommissionen om godkendelse af, at Polen forbyder handel med 17 genetisk modificerede sorter af majs som blev optaget på EU's Fælles Sortsliste i september 2004. Polens ønske om at forbyde handel er begrænset til 2 år.

Ansøgningen skal behandles i en forskriftsprocedure i Den Stående Komité for Frø. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen godkendelse. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal godkende ansøgningen uændret eller udtale sig mod det med kvalificeret flertal. Hvis der er kvalificeret flertal imod ansøgningen, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede godkendelsen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om et konkret forslag.

Formål og indhold

Det fremgår af Polens ansøgning, at kun majssorter med modenhedsklasser mellem 190 og 300 er egnede til dyrkning under de klimatiske forhold i Polen. De 17 GM-majssorter, som ansøgningen vedrører, fordeler sig på 11 sorter fra Spanien med modenhedsklasser mellem 500 og 570 samt 6 sorter fra Frankrig med modenhedsklasser mellem 270 og 570. Der er kun én af de franske sorter, som har en modenhedsklasse under 300, nemlig sorten Novelis (270). Polen udtrykker dog i ansøgningen også tvivl om denne sorts egnethed.

Polen henviser i sin ansøgning til art. 16, stk. 2 Rådets direktiv 2002/53/EF om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, hvor det af litra b) fremgår, at en medlemsstat efter ansøgning kan bemyndiges til at forbyde anvendelse af en sort på hele eller en del af sit område bl.a. hvis det er almindeligt kendt, at sorten pga. sine egenskaber eller sin modenhedsklasse ikke er egnet til dyrkning i nogen egne af medlemsstatens område.

På mødet i Den Stående Komité for Frø den 18. maj 2005 uddybede Polen ansøgningen og oplyste, at de 2 år, forbudet skal være gældende, vil blive brugt til at undersøge 2-3 af sorterne egnethed til dyrkning i Polen. Polen præciserede, at ansøgningen er baseret på hele artikel 16 stk. 2.

Polen henviser herudover i sin ansøgning til, at der endnu ikke er indført regler for sameksistens i Polen. Der er dog blevet udarbejdet forslag til regler, som forventes vedtaget i anden halvdel af 2005.

Optagelsen af de 17 genetisk modificerede (GM) majssorter på EU's fælles sortliste over landbrugsplantearter blev publiceret i EU-tidende den 17. september 2004. De 17 GM-majssorter, som ansøgningen vedrører, baserer sig alle på den genetisk modificerede majsline MON 810, som blev godkendt til markedsføring i EU efter det dagældende udsætningsdirektiv (90/220/EØF) i 1998.

Majsen er resistent over for angreb af visse sommerfuglelarver, herunder Den Europæiske Majsborer. Disse sommerfuglelarver optræder ikke som skadedyr i danske majsafgrøder, og majsen er derfor ikke umiddelbart relevant til dyrkning i Danmark. Det er oplyst, at Den Europæiske Majsborer er et skadedyrsproblem i visse dele af Polen. Herudover er majssorterne tilpasset dyrkningsforholdene i det sydlige Europa.

Udtalelser

Europa-parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved bekendtgørelse nr. 51 af 24. januar 2000 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante- og grønsagsarter (sortslisten), der gennemfører rådsdirektiv 70/457/EØF om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter og rådsdirektiv 70/458/EØF om handel med grøntsagsfrø med senere ændringer.

Direktiverne er siden hen blevet afløst af rådsdirektiv 2002/53/EF om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter og rådsdirektiv 2002/55/EF om handel med grøntsagsfrø.

Konsekvenser

Ansøgningen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. En godkendelse af ansøgningen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Ansøgningen har været forelagt § 2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet har i den forbindelse bemærket, at organisationerne ikke kan anbefale, at ansøgningen fra Polen imødekommes. Hvis ansøgningen alligevel imødekommes, bør den være tidsbegrænset og betinget af, at Polen meget hurtigt gennemfører de nødvendige sameksistensregler. Det bemærkes endvidere, at den polske henvisning til, at man ifølge sortslisterne kan forbyde sorter, som ikke er egnet til dyrkning i landet, forekommer søgt. Landbrugsraadet er ikke bekendt med, at denne mulighed benyttes for konventionelle sorter og dertil kommer, at uegnede sorter af indlysende grunde, hverken vil blive markedsført eller vil kunne sælges i det pågældende land.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om godkendte GM-sorter, hvor det er vurderet, at der ikke er negative virkninger for miljø og sundhed. Der er ikke fremkommet nye oplysninger om disse forhold.

Regeringen har forståelse for, at Polen søger om undtagelse med baggrund i at majssorternes modenhedsklasser ikke svarer til de klimatiske forhold i Polen. Majssorterne er tilpasset dyrkningsforholdene i det sydlige Europa, og majs er resistent over for angreb af visse sommerfuglelarver, herunder Den Europæiske Majsborer. Disse sommerfuglelarver kan optræde som skadedyr i polske majsafgrøder, og majs kan derfor være relevant til dyrkning

i Polen. Der bør derfor være den nødvendige faglige dokumentation – eksempelvis ved dyrkningsundersøgelser for den eller de sorter, hvor der er tvivl om deres egnethed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været drøftet i komitéen, hvor et flertal af medlemsstaterne, herunder Danmark, umiddelbart mente, at kunne støtte forslaget. Der blev udtrykt forståelse for problemet med modenhedsklasser, men en række lande udtrykte undren over, at ansøgningen til at forbyde handel med denne begrundelse kun bruges i forbindelse med GM-sorter. Et medlemsland frarådede at anvende artikel 16, stk. 2, litra b) til at forbyde handel med GM-sorter.

Der forventes kvalificeret flertal for godkendelse af ansøgningen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der var samråd i Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 2004 om optagelsen af de 17 genetisk modificerede (GM) majssorter på EU's fælles sortsliste over landbrugsplantearter.